

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 321
W ZESPOLE SZKOLNO – PRZEDSZKOLNYM NR 7
W WARSZAWIE**

Kierunek przyszłość

„Najdalej zajdzie ten człowiek, który wie, dokąd idzie”
- Napoleon Bonaparte

STRUKTURA WSDZ

CZĘŚĆ I

1. Postawy prawne.
2. Wstęp.
3. Cele doradztwa zawodowego.
4. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym.
5. Odbiorcy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole:

1.1. Oddziały przedszkolne

- a) Cele działań z zakresu doradztwa zawodowego.
- b) Treści programowe.
- c) Warunki i sposób realizacji.

1.2 Oddziały nauczania wczesnoszkolnego w klasach I-III

- a) Cele działań z zakresu doradztwa zawodowego.
- b) Treści programowe.
- c) Warunki i sposób realizacji.

1.3. Oddziały w klasach IV-VI

- a) Cele doradztwa zawodowego.
- b) Treści programowe.
- c) Formy realizacji.

1.4. Oddziały w klasach VII-VIII

- a) Cele doradztwa zawodowego.
- b) Treści programowe.
- c) Warunki i sposób realizacji.

1.5. Nauczyciele.

1.6. Rodzice.

6. Diagnoza potrzeb w zakresie realizacji programu WSDZ.

7. Formy i metody realizacji działań - funkcjonowanie WSDZ

- 1.1. Formy pracy adresowane do uczniów.
- 1.2. Formy pracy adresowane do rodziców.
- 1.3. Formy pracy adresowane do nauczycieli.
- 1.4. Przewidywane efekty realizacji WSDZ.

CZĘŚĆ II

1. Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2025/2026.
2. Sojusznicy – sieć instytucji, osób współpracujących ze szkołą.

CZĘŚĆ III

Monitoring i ewaluacja WSDZ.

CZĘŚĆ I

1. Postawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2025 r., poz. 1043)
- Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2019 poz. 325)

2. Wstęp

1. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia i planowania kariery zawodowej.
2. WSDZ jest częścią planu wychowawczo-profilaktycznego szkoły i jest włączony do Statutu szkoły. Zapewnia ciągłość działań doradczych, wskazuje korelację między tymi działaniami i procesami dydaktyczno-wychowawczymi w szkole.
3. Służy prawidłowemu rozpoznaniu przez ucznia swojego potencjału edukacyjno-zawodowego oraz rozwijaniu jego tożsamości grupowej, jako ważnego elementu funkcjonowania społecznego.
4. Działania w ramach WSDZ, zaplanowane na cały cykl kształcenia, są systematycznie realizowane według harmonogramu pracy szkoły.
5. Kierowane są do trzech grup adresatów: uczniów, rodziców i nauczycieli.
6. W ich realizację zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, wychowawcy, pozostali nauczyciele, wychowawcy świetlicy, nauczyciele - bibliotekarze, specjaliści (m.in. pedagog, psycholog, doradca zawodowy) oraz inne osoby zatrudnione w szkole i przedszkolu, np. pielęgniarka szkolna.
7. WSDZ określa rolę i zadania osób odpowiedzialnych w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy.
8. WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego oraz wyznaczonego przez dyrektora zespołu nauczycieli, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.
9. Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w kl. VII – VIII prowadzi doradca zawodowy posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela doradcy zawodowego.
10. Dla usprawnienia realizacji WSDZ doradca zawodowy we współpracy z radą pedagogiczną opracowuje roczne plany realizacji działań doradczych.

Założenia WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem będącym sekwencją decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat

życia;

- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych

i rynku pracy;

- na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, zdolności), zainteresowania, umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości, czynniki emocjonalne, zdrowotne,

a także wpływ otoczenia i aktywność własna;

- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami;

- uczeń przygotowany do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który zna swoje zainteresowania

i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny i ma plany na przyszłość.

3. Cele

Celem doradztwa zawodowego realizowanego w szkole jest przygotowanie uczniów do refleksyjnego wyboru dalszej ścieżki kształcenia oraz zawodu.

- Doradztwo zawodowe w Szkole Podstawowej nr 321 w Warszawie ukierunkowane jest na:
- rozwijanie kompetencji karierowych ucznia,
- wspieranie kompetencji doradczych nauczycieli,
- wspieranie kompetencji doradczych rodziców,
- wykorzystywania lokalnych zasobów do wspierania procesów decyzyjnych ucznia w zakresie wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej.

Cele ukierunkowane na ucznia:

- rozwijanie wiedzy na temat własnych zasobów i ograniczeń,
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych,
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy,
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej,
- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy,
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych,
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych,
- przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika,
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie,
- rozwijanie kompetencji transferowalnych,
- rozwijanie umiejętności uczenia się,
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej,
- redukcja społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Cele ukierunkowane na nauczycieli:

- budowanie zaangażowania w zakresie realizowania procesów wspierania decyzji edukacyjnych i zawodowych ucznia,

- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach,
- rozwijanie kompetencji doradczych nauczycieli,
- wskazanie na źródła informacji dotyczących ofert edukacyjnych miasta st. Warszawy.

Cele ukierunkowane na rodziców:

- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach,
- aktualizacja wiedzy na temat ofert warszawskich szkół ponadpodstawowych,
- aktualizacja wiedzy na temat procedur rekrutacyjnych do szkół ponadpodstawowych,
- udzielanie pomocy w procesie rozpoznawania predyspozycji zawodowych ucznia,
- rozwijanie kompetencji doradczych rodzica, wskazanie obszarów wsparcia doradczego,
- wzmacnianie proaktywnej postawy rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych przez ich dziecko,
- wskazanie rodzicom aktualnych i rzetelnych źródeł informacji.

4. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji „Programu realizacji WSDZ”;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, „Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” oraz koordynuje jego realizację;
- wspiera nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w „Programie realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego”;
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, w tym gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- realizuje działania wynikające z rocznego programu realizacji doradztwa zawodowego;
- udziela uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego zarówno na terenie placówki jak i poza.

Zadania realizowane w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej:

- prowadzi zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- współpracuje z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Wychowawcy:
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- udzielają uczniom i rodzicom informacji zwrotnych dotyczących mocnych stron ucznia i dostrzeżonych uzdolnień oraz dostępnych metod dalszego ich rozwijania, w tym proponowanie udziału w konkursach;
- udzielają uczniom i rodzicom informacji zwrotnych dotyczących słabych stron i braków,
- które wymagają wyrównania oraz udzielają informacji o metodach i instytucjach, które mogą być pomocne – w tym oferty szkoły w tym zakresie;
- przykładają wagę do ćwiczenia i doskonalenia autoprezentacji – od klasy I do VIII;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- pokazują uczniom celowość przyswajania nauczanego przedmiotu – łączenie
- przekazywanych treści z dalszą ścieżką edukacyjno-zawodową ucznia, w tym wskazywanie konkretnych zawodów i typów szkół, w których nabywana wiedza okaże się przydatna;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów;
- współpracują z doradcą zawodowym, psychologiem i pedagogiem szkolnym – organizacja warsztatów dotyczących metod efektywnego uczenia się (planowanie czasu, techniki uczenia się, dopasowanie metod do indywidualnego stylu ucznia);
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach, np. zawodoznawczych;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji

działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele informatyki

- zachęcają uczniów klas VII i VIII do odwiedzania stron internetowych oraz profili społecznościowych lokalnych szkół ponadpodstawowych;
- rezerwują w planie zajęć czas na pokazanie uczniom zasobów związanych z doradztwem edukacyjno-zawodowym, dostępnych za pomocą Internetu;
- przy współpracy z nauczycielami języka polskiego – wypracowują u uczniów dobre nawyki dotyczące pisania oficjalnych e-maili;
- przy współpracy z wychowawcami i psychologiem lub pedagogiem szkolnym – uwrażliwiają uczniów na kwestie budowania dobrego wizerunku w sieci;
- prowadzą w klasach VIII zajęcia umożliwiające poznanie strony elektronicznego naboru.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w plan zajęć realizowanych na świetlicy propozycje umożliwiające odkrywanie przez uczniów ich mocnych stron i zainteresowań;
- organizują w sali kąpki zawodoznawcze;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego; włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole - pielęgniarka:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwa oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

5. Odbiorcy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole

1.1. Oddziały przedszkolne

a) Cele działań z zakresu doradztwa zawodowego:

- wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu,
- kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania,
- pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci,
- stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń,
- rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.

b) Treści programowe – cele szczegółowe

1. Poznanie siebie. Uczeń:

- 1.1. określa, co lubi robić;
- 1.2. podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3. określa, co robi dobrze;
- 1.4. podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń:

- 2.1. odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2. podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3. wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4. podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5. opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń:

3.1. nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);

3.2. nazywa czynności, których lubi się uczyć;

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych. Uczeń:

4.1. opowiada, kim chciałoby zostać;

4.2. na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;

4.3. podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

c) Warunki i sposoby realizacji

Cele szczegółowe przewidziane są do realizacji:

a) podczas zajęć wychowania przedszkolnego (w ramach realizacji podstawy programowej);

b) podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej;

c) podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanym w oddziałach przedszkolnych w szkole i poza nią.

Według uznania, potrzeb i możliwości zrealizowane będą wycieczki do miejsc pracy oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te będą spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

1.2 Oddziały nauczania wczesnoszkolnego, klasy I-III

a) Cele działań z zakresu doradztwa zawodowego:

Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji, stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień, rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.

b) Treści programowe – cele szczegółowe:

1. Poznanie siebie. Uczeń:

1.1. opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;

1.2. prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;

1.3. podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;

1.4. podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;

1.5. podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń:

2.1. odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2. podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;

2.3. opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

2.4. omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;

2.5. opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6. posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy

i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych. Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

c) Warunki i sposób realizacji

Doradztwo zawodowe w oddziałach I-III jest realizowane:

- 1. podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- 2. w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
 - bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
 - zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
 - zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

Cele mogą być realizowane podczas wycieczek zawodoznawczych oraz spotkań z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te będą spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

1.3. Oddziały klas IV-VI

a) Cele doradztwa zawodowego:

Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji i uzdolnień, rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji, rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie.

b) Treści programowe

1. Poznawanie własnych zasobów. Uczeń:

- 1.1. określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2. wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3. podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4. prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

c) Warunki i sposób realizacji

Doradztwo zawodowe w oddziałach klas IV-VI jest realizowane:

- 1. podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- 2. podczas zajęć z wychowawcą;
- 3. podczas organizowanych wyjść, wycieczek, wizyt w zakładach pracy, spotkań z przedstawicielami zawodów;
- 4. w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
 - a) bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
 - b) zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
 - c) zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;

1.4. Oddziały klas VII-VIII

a) Cele doradztwa zawodowego:

rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień; rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku usług edukacyjnych; rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych; kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy; rozwijanie kompetencji transferowalnych; rozwijanie umiejętności uczenia się, pozytywnej i proaktywnej postawy

uczniów wobec pracy i edukacji; rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie oraz autoprezentacji; rozwijanie kompetencji związanych z procedurami rekrutacyjnymi w obszarze edukacji i rynku pracy; kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych.

b) Treści programowe

1. Poznawanie własnych zasobów. Uczeń:

- 1.1. określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2. rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3. dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4. rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5. rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6. określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7. określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń:

- 2.1. wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2. porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3. wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4. uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5. analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6. wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7. dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń:

- 3.1. analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2. analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3. charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;
- 3.4. określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Uczeń:

- 4.1. dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2. określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3. identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4. planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

c) Warunki i sposób realizacji

Doradztwo zawodowe w oddziałach klas VII i VIII jest realizowane:

1. podczas obowiązkowych zajęć z doradcą zawodowym; doradca zawodowy prowadzący te zajęcia opracowuje rozkład zajęć dla oddziałów klas VII i VIII, zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi;
2. podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
3. podczas zajęć z wychowawcą;
4. podczas organizowanych konkursów, wyjść, wycieczek, wizyt w zakładach pracy, spotkań z przedstawicielami zawodów;
5. w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
 - bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
 - zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
 - zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

1.5. Nauczyciele

Odbiorcami działań realizowanych w zakresie „Programu działań WSDZ” w szkole są także nauczyciele. Działania skierowane do tej grupy odbiorców są wyszczególnione w rocznych programach realizacji działań WSDZ, sporządzonych na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb.

1.6. Rodzice

Odbiorcami działań realizowanych w zakresie „Programu działań WSDZ” w szkole są również rodzice. Działania skierowane do rodziców są wyszczególnione w tabeli 1 zawierającej program realizacji działań WSDZ na rok szkolny 2025/2026, sporządzone na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb.

6. Diagnoza potrzeb w zakresie realizacji programu WSDZ

Skuteczna realizacja działań z doradztwa zawodowego w szkole wymaga przeprowadzenia diagnozy potrzeb uczniów, rodziców, nauczycieli, zasobów szkoły i sojuszników w otoczeniu społeczno-gospodarczym.

Metody diagnozy przyjęte w szkole:

- sondaż - ankieta diagnostyczna dla uczniów, rodziców, i nauczycieli lub rozmowa z uczniami na lekcji wychowawczej i na zajęciach z doradcą zawodowym;
- rozmowa z rodzicami podczas spotkania z rodzicami;
- rozmowa z nauczycielami podczas rady pedagogicznej;
- diagnoza otoczenia społeczno-gospodarczego pod kątem kontynuowania i podjęcia współpracy.

Decyzję, jakie metody diagnozy zostaną przyjęte, podejmuje szkoła.

7. Formy i metody realizacji działań - funkcjonowanie WSDZ

1.1. Adresowane do uczniów:

- badanie zapotrzebowania na działania doradcze w szkole (sondaż – ankiety, wywiady);
- obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII w wymiarze 10 godzin lekcyjnych w semestrze,
- lekcje z wychowawcą;
- konkursy, np. wiedzy o zawodach;

- warsztaty z doradcą zawodowym, pedagogiem, psychologiem;
- projekty;
- doradztwo indywidualne (realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej);
- warsztaty organizowane we współpracy z sojusznikami;
- spotkania z przedstawicielami zawodów;
- wycieczki tematyczne;
- giełdy talentów;
- targi edukacyjne;
- wizyty w szkołach ponadpodstawowych;
- formy wizualne – strona internetowa szkoły, gazetki, plakaty, ulotki.

1.2. Adresowane do rodziców:

- indywidualne spotkania doradcze dla rodziców według potrzeb,
- włączanie rodziców w organizację spotkań uczniów z przedstawicielami zawodów oraz wycieczek zawodoznawczych;
- promowanie wśród rodziców materiałów i metod pomagających im wspierać dzieci w rozwoju edukacyjno-zawodowym;
- wykorzystanie zasobów internetowych do promowania wśród rodziców wiedzy dotyczącej planowania ścieżek edukacyjno-zawodowych ich dzieci.

1.3. Adresowane do nauczycieli:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- rady szkoleniowe (wsparcie doradcze dla nauczycieli);
- wspieranie w realizacji zadań wynikających z programu realizacji doradztwa zawodowego.

1.4. Przewidywane efekty realizacji WSDZ

Uczeń pod koniec kształcenia w szkole podstawowej potrafi:

- dostrzec swoje zasoby,
- dokonać adekwatnej samooceny,
- samodzielnie i krytycznie myśleć o swojej przyszłości,
- refleksyjnie podejmować decyzje edukacyjne i zawodowe,
- współpracować w zespole,
- dokonać autoprezentacji,
- zaplanować swoją karierę zawodową,
- dostosować się do zmian na rynku pracy,
- analizować źródła informacji zawodowej,
- określić swoje ograniczenia zdrowotne.

Rodzice:

- Zdobywają aktualne informacje o ofercie szkół ponadpodstawowych, systemie szkolnictwa, możliwościach kierunkach kształcenia, o rynku pracy;
- znają mocne i słabe strony swojego dziecka, jego zainteresowania;
- pomagają mądrze planować przyszłość edukacyjno-zawodową swojego dziecka;

wiedzą, gdzie szukać informacji na temat szkół, zawodów i wymagań wobec uczniów;

- są przygotowani do efektywnego wspierania dzieci w ich wyborach edukacyjnych.

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować i nazywać potrzeby i zasoby swoich uczniów;
- potrafią wspierać rodziców i uczniów w procesie doradczym i informacyjnym;
- znają zdolności, zainteresowania i predyspozycje swoich uczniów (uzdolnienia, ograniczenia zdrowotne);
- znają ofertę szkół ponadpodstawowych oraz zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.

CZĘŚĆ II

1. Program realizacji doradztwa zawodowego w ZSP7 na rok szkolny 2025/2026.

Harmonogram działań w ramach realizacji WSDZ na rok szkolny 2025/2026.

Program zajęć doradztwa zawodowego w lasach VII-VIII w roku szkolnym 2025/2026.

2. Sojusznicy – sieć instytucji, osób współpracujących ze szkołą.

Wszystkie działania w zakresie współpracy z sojusznikami w ramach realizacji WSDZ uwzględniają specyfikę szkoły, jej potrzeby i możliwości, a także lokalne otoczenie społeczno- gospodarcze.

Szkoła nawiązuje kontakty, tworzy sieć współpracy z podmiotami, które angażują się w działania dotyczące doradztwa zawodowego:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 20 w Warszawie

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla uczniów;
- prowadzenie dla pracowników szkół spotkań, szkoleń;
- prowadzenie spotkań z rodzicami.

WCIES, CRDZ i Młodzieżowe Centrum Kariery w Warszawie – szkolenia, materiały konsultacje z doradcami zawodowymi, pozyskiwanie informacji.

Współpraca z lokalnymi regionalnymi pracodawcami w zakresie:

- prowadzenia spotkań z uczniami;
- prowadzenia zajęć grupowych dla uczniów np. grupowa informacja zawodowa, zajęcia warsztatowe;
- wycieczek zawodoznawczych;
- spotkań z właścicielami firm jako przykładem ludzi, którzy odnieśli sukces zawodowy;
- przeprowadzania wywiadów z przedstawicielami zawodów na temat specyfiki pracy.

Współpraca ze szkołami programowo wyższymi (np. ponadpodstawowe, Centrum Kształcenia Zawodowego):

- w zakresie promocji oferty kształcenia poprzez spotkania przedstawicieli szkół z uczniami;
- udział w Dniach Otwartych dla uczniów klas VII i VIII;
- spotkania z absolwentami i uczniami szkół ponadpodstawowych.

Współpraca z rodzicami uczniów – przedstawicielami zawodów, np. spotkanie, prezentacja wykonywanego zawodu, wywiad, wizyta w zakładzie pracy.

Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.

Udział uczniów w konkursach i warsztatach przedsiębiorczości w ramach programu BAKCYL.

ORE - zasoby internetowe: filmy, scenariusze, publikacje, plakaty, broszury, narzędzia diagnostyczne.

MAPA KARIER - zasoby internetowe: filmy, scenariusze, publikacje, plakaty, prezentacje.

PROGRA – szkolenia dla nauczycieli, programy komputerowe, scenariusze, testy.

Współpraca z Dzielnicowym Koordynatorem Doradztwa Zawodowego i Biurem Edukacji.

CZĘŚĆ III

1. Monitoring i ewaluacja WSDZ

Za monitoring „Programu realizacji WSDZ” odpowiada powołany przez Dyrektora zespół ds. Doradztwa zawodowego, który na bieżąco monitoruje realizację działań.

Ewaluacja „Programu realizacji WSDZ” w szkole prowadzona jest przez wyznaczony zespół.

Przyjęte metody to: analiza dokumentacji, badania ankietowe, rozmowy z uczniami, nauczycielami i rodzicami, obserwacja losów absolwentów. Ewaluacja jest prowadzona co roku.

Ewaluacja WSDZ „Kierunek Przyszłość” ma na celu sprawdzenie czy działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców oraz spełniły swe założenia.

Na podstawie analizy dokumentacji, wywiadów z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami, ankiety ewaluacyjnej, koordynator DZ pozyskuje informacje zwrotne na temat jakości działań w zakresie doradztwa zawodowego. Stanowią one podstawę do modyfikacji WSDZ.

Niniejszy „Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” opracowano w oparciu o:

- **Wzorcowe rozwiązania organizacyjne funkcjonowania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (WSDZ) poszczególnych typów szkół** – opracowane w ramach projektu współfinansowanego z EFS pn. „Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych”, realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji. Wersja sprzed wejścia w życie rozporządzenia MEN w sprawie doradztwa zawodowego.
- **Przykładowe programy doradztwa zawodowego dla poszczególnych typów szkół z proponowanymi scenariuszami** – opracowane w ramach projektu współfinansowanego z EFS pn. „Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych”, realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji;
- Opracowania Program Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego, rekomendowanego przez Pomorską Sieć Powiatowych Konsultantów ds. Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego, autorstwa Aliny Urbańskiej, doradcy zawodowego i powiatowego konsultanta ds. doradztwa edukacyjno-zawodowego.